

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ неперервної освіти і туризму
М.М. Кулаєць

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри публічного управління та
менеджменту інноваційної діяльності
Протокол № 9 від «30» червня 2020 р.
Завідувач кафедри: О. Д. Витвицька

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Освітній ступінь: магістр

Розробник: професор кафедри публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності, доктор наук з державного управління, доцент Олійник Володимир Вікторович

Київ - 2020

1. Опис навчальної дисципліни

«Організація діяльності органів публічної влади»

Галузь знань, спеціальність, ОПП, освітній ступінь	
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітньо-професійна програма	«Публічне управління та адміністрування»
Освітній ступінь	магістр
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	-
Курсовий проект (робота)	-
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для заочної форми навчання	
	заочна форма навчання
Рік підготовки	1
Семестр	1
Лекційні заняття	10 год.
Практичні	8 год.
Самостійна робота	132 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин	4 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Організація діяльності органів публічної влади» є набуття загальних та фахових компетентностей щодо організації і здійснення діяльності органів публічної влади з урахуванням особливостей у різних галузях та сферах публічного управління.

Завдання навчальної дисципліни полягає у формуванні у слухачів теоретичних знань та набутті практичних навичок щодо організації діяльності органів публічної влади.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Організація діяльності органів публічної влади» слухач повинен

знати:

- термінологію, принципи та функції організації діяльності органів влади;
- цілі, завдання і методи організації, розвитку та реформування органів публічної влади;
- правові основи організації та діяльності органів публічної влади, механізми і системи управління публічною владою;
- методика і технології організації менеджменту персоналу в публічній службі на основі компетентностей;
- процеси, що відбуваються у процесі реформування публічної влади в Україні;
- запровадження кращих зарубіжних практик організації діяльності органів публічної влади;
- теоретичні основи запровадження «сервісної» держави та надання публічних послуг;
- основи управління якістю та діючі стандарти в системі надання публічних послуг;
- чинні нормативно-правові акти, які регулюють діяльність органів публічної влади та місцевого самоврядування, практику їх застосування;
- специфіку організації діяльності органів публічної влади;
- засоби вдосконалення чинного законодавства у цій сфері;
- самостійно поповнювати і поглиблювати свої знання;

вміти:

- аналізувати, тлумачити нормативно-правові акти щодо організації діяльності органів публічної влади;
- характеризувати форми і методи діяльності органів влади;
- приймати виважені рішення на основі актів чинного законодавства, фактичних даних, інтерпретувати та вирішувати завдання плану дій з реалізації політики у сфері публічної служби та управління персоналом;

- ідентифікувати особисту професійну готовність управлінців до реалізації завдань в сфері організації діяльності органів влади;
- напрями, форми та методи забезпечення ефективного функціонування механізму надання державними службовцями і службовцями місцевого самоврядування публічних послуг, здійснювати аналіз їх ефективності;
- застосовувати навички системного критичного мислення;
- виявляти теоретичні й практичні проблеми, протиріччя і невирішені раніше задачі (проблеми) або їх складові, а також дискусійні питання в цій сфері;
- розробляти пропозиції (проекти) щодо визначення стратегічних цілей і завдань розвитку щодо організації діяльності органів публічної влади;
- забезпечувати високий професіоналізм у наукових дискусіях;
- представляти органи влади та презентувати організацію їх діяльності.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК): здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером; здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня;

спеціальні (фахові компетентності) (СК): здатність організовувати діяльність органів публічного управління та організацій різних форм власності здатність забезпечувати належний рівень якості управлінських продуктів, послуг чи процесів; здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни «Організація діяльності органів публічної влади» базується на теоретичних знаннях та практичних навичках попередньо вивчених дисциплін за обраною спеціальністю: «Публічна політика та євроінтеграційні процеси», «Публічне управління», «Право в публічному управлінні».

Згідно з навчальним планом для слухачів заочної форми навчання на вивчення дисципліни «Організація діяльності органів публічної влади» відводиться 150 год., у т.ч. на лекції – 10 год., практичні заняття – 8 год., самостійну роботу - 132 год.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційно-правові засади здійснення публічної влади в Україні.

Тема 1. Теоретичні основи організації діяльності органів публічної влади в Україні

Конституційна модель розподілу публічної влади в Україні. Поняття, види та ознаки органів публічної влади. Система органів публічної влади в Україні.

Законодавча влада в системі державного управління: Верховна Рада та державне управління, інститут Президента.

Державне управління і виконавча влада: роль, загальна характеристика, управлінські зв'язки. Види органів виконавчої влади. Центральні органи виконавчої влади: уряд і державне управління. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади. Структура та порядок формування Кабінету міністрів України. Міністерства, комітети, інші державні інституції у системі виконавчої влади.

Судова влада в системі державного управління.

Питання для самопідготовки за темою 1

1. Розкрийте поняття, види та ознаки органів публічної влади. Охарактеризуйте систему органів публічної влади в Україні.

2. Опишіть сутність законодавчої влади в системі державного управління України: Верховна Рада, інститут Президента.

3. Розкрийте сутність виконавчої влади в Україні: роль, загальна характеристика, управлінські зв'язки, охарактеризуйте види органів виконавчої влади.

4. Розкрийте сутність судової влади в Україні.

5. Розкрийте сутність поняття «публічна служба».

6. Основні засади публічної служби.

7. Ознаки публічної служби.

8. Основні характеристики публічної служби.

9. З яких видів складається публічна служба?

Тема 2. Система місцевого самоврядування в Україні

Реформа місцевого самоврядування та посилення якості корпусу публічних службовців у органах місцевого самоврядування (ОМС). Державна політика в системі служби в органах місцевого самоврядування.

Правові основи служби в органах місцевого самоврядування. Посадові особи і службовці органів місцевого самоврядування в Україні, їхній правовий та соціальний статус. Система, органи та посадові особи місцевого самоврядування, їх ознаки.

Особливості вступу, проходження та припинення служби в ОМС. Відповідальність посадових осіб і службовців органів місцевого самоврядування.

Питання для самопідготовки за темою 2

1. Основні напрями адміністративної реформи системи публічної влади в Україні.
2. У чому суть системи державної служби та її взаємодія зі службою в органах місцевого самоврядування ?
3. Реформа місцевого самоврядування та посилення якості корпусу публічних службовців у ОМС.
4. Правові основи служби в органах місцевого самоврядування.
5. Посадові особи і службовці органів місцевого самоврядування в Україні, їх правовий та соціальний статус.
6. Система, органи та посадові особи місцевого самоврядування, їх ознаки.
7. Особливості вступу, проходження та припинення служби в ОМС.
8. Відповідальність посадових осіб і службовців органів місцевого самоврядування.
9. Європейська Хартія місцевого самоврядування.
10. Органи самоорганізації населення.

Тема 3. Правові засади державної служби

Система законодавства про державну службу. Новації Закону України «Про державну службу» 2015 року. Поняття та значення принципів державної служби.

Система управління державною службою в Україні. Вступ на державну службу. Проходження державної служби та просування по службі. Поняття кар'єри державного службовця.

Правовий і соціальний захист державного службовця в Україні.

Питання для самопідготовки за темою 3

1. Кадрова політика у сфері державної служби. Цілі, пріоритети, завдання, вимоги.
2. На виконання яких завдань спрямована діяльність державних службовців ?
3. Новації Закону України «Про державну службу» 2015 р.
4. Принципи державної служби.
5. Правовий статус державного службовця.
6. Вступ на державну службу.
7. У чому полягає поняття кар'єри державного службовця ?
8. Правовий і соціальний захист державного службовця в Україні.
9. Робочий час і час відпочинку державного службовця.
10. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців.

Змістовий модуль 2. Система органів, що виконують функції держави. Інститути громадянського суспільства.

Тема 4. Система органів, що виконують функції держави

Поняття і система органів, що виконують функції держави: військова служба (служба у Збройних силах України, розвідувальна служба, державна спеціальна служба транспорту), правоохоронна служба (поліцейська служба, гвардійська служба,

прикордонна служба, охоронна служба, кримінально-виконавча служба та ін.), служба безпеки України, служба цивільного захисту; правнича служба (суддівська служба); патронатна служба.

Питання для самопідготовки за темою 4

1. Які служби відносяться до безпекової публічної служби?
2. Назвіть види військової служби.
3. Які служби складають правоохоронний вид публічної служби?
4. Хто здійснює військово-політичне та адміністративне керівництво Національною гвардією України?
5. Кому підпорядкована Служба безпеки України?
6. Суддя Конституційного суду України. Статус суддів.
7. Статус прокурора. Адміністративні посади прокурорів.
8. Дайте визначення служби цивільного захисту.
9. Поняття і особливості патронатної служби.
10. Характеристика посад патронатної служби.

Тема 5. Інститути громадянського суспільства

Розвиток громадянського суспільства. Сутність та різновиди громадянського суспільства. Поняття, структура і функції громадянського суспільства. Моделі громадянських суспільств. Громадянське суспільство як умова свободи й демократії. Розвиток громадянського суспільства в незалежній Україні. Інститути громадянського суспільства.

Питання для самопідготовки за темою 5

1. Громадські організації та їх функції.
2. Основні підходи до визначення громадянського суспільства.
3. Інститути та функції громадянського суспільства.
4. Основні індикатори та умови життєздатності громадянського суспільства.
5. Взаємозв'язок громадянського суспільства та правової держави.
6. Громадянське суспільство та правова і соціальна держава.
7. Структура громадянського суспільства: інститути, норми, культура, цінності.
8. Функції громадянського суспільства.

Структура навчальної дисципліни
«Організація діяльності органів публічної влади»

Назви тем	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Організаційно-правові засади здійснення публічної влади в Україні.					
Тема 1. Теоретичні основи організації діяльності органів публічної влади в Україні	30	2	-	-	28
Тема 2. Система місцевого самоврядування в Україні	30	2	2	-	26
Тема 3. Правові засади державної служби	30	2	2		26
Разом	90	6	4	-	80
Змістовий модуль 2. Система органів, що виконують функції держави. Інститути громадянського суспільства.					
Тема 4. Особливості проходження публічної служби в Україні	30	2	2	-	26
Тема 5. Інститути громадянського суспільства	30	2	2	-	26
Разом	60	4	4	-	52
Усього годин	150	10	8	-	132

4. Теми практичних занять

з/п	Назва теми	Кількість годин
		заочна форма
1.	Тема 1. Система місцевого самоврядування в Україні	2
2.	Тема 2. Правові засади державної служби	2
3.	Тема 3. Особливості проходження публічної служби в Україні	2
4.	Тема 4. Інститути громадянського суспільства	2
	Разом	8

5. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ з/п	Назва теми	годин
		заочна форма
1.	Тема 1. Теоретичні основи організації діяльності органів публічної влади в Україні	28
2.	Тема 2. Система місцевого самоврядування в Україні	26
3.	Тема 3. Правові засади державної служби	26
4.	Тема 4. Особливості проходження публічної служби в Україні	26
5.	Тема 5. Інститути громадянського суспільства	26
	Разом	132

5. Контрольні питання

Перелік питань, які винесені на екзамен з дисципліни «Організація діяльності органів публічної влади»

1. Мета, завдання та функції публічної служби.
2. Стратегія реформування публічної служби в Україні.
3. Новації Закону України «Про державну службу» 2016 р.
4. Конституційно-правові засади публічної служби в Україні.
5. Як впливає адміністративна реформа на публічну службу?
6. Реформа місцевого самоврядування та посилення якості корпусу публічних службовців у органах місцевого самоврядування.
7. У чому полягає управління публічною службою ?
8. Система державної служби та її взаємодія зі службою в органах місцевого самоврядування.
9. Сучасні зарубіжні моделі організації публічної служби.
10. Прийняття на службу в органи державної влади та органи місцевого самоврядування.
11. Проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців.
12. Стажування у державних органах.
13. Формування кадрового резерву для державної служби.
14. Проведення спеціальної перевірки відомостей, що подаються кандидатами на зайняття посад.
15. Призначення на посади державних службовців.
16. Встановлення випробувального терміну при прийнятті на державну службу.
17. В чому суть теорії та практики сервісної держави в Україні та за кордоном?
18. Правове регулювання публічних послуг в Україні.
19. Соціально-економічна сутність публічних послуг.
20. Правові основи запобігання та протидії корупції на публічній службі в Україні.
21. Дисциплінарні стягнення.
22. Порядок проведення службового розслідування стосовно державних службовців.
23. Декларування доходів державних службовців.
24. Яка ефективність боротьби з корупцією на публічній службі в Україні та країнах розвинутої демократії ?
25. Етика службової діяльності як характеристика культури поведінки.
26. Правовий і соціальний захист державного службовця в Україні.
27. Оцінювання діяльності державних службовців.
28. Сутність, зміст і цілі управлінської діяльності керівника на публічній службі.
29. Проблеми використання зарубіжного досвіду організації публічної служби в умовах українського державотворення.
30. Значення іміджу для авторитету органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
31. Сучасна державна кадрова політика в Україні.
32. Посада і правовий, соціальний та організаційний статус державного службовця.
33. В чому полягають основні вимоги до кандидатів на посади державних службовців?

34. Охарактеризуйте основні чинники, що зумовлюють потребу в лідерстві для державного службовця.
35. Які є і на що направлені міри матеріального і морального стимулювання праці державного службовця?
36. Форми і методи селекціонування лідерів у органи державної влади та органи місцевого самоврядування.
37. Організація професійної підготовки державних службовців.
38. Досвід підготовки кадрів для місцевих органів державної влади.
39. Гігієна праці як характеристика культури діяльності державного службовця і умова його працездатності.
40. Міри матеріального і морального заохочення державних службовців.
41. Продовження терміну перебування на державній службі.
42. Припинення державної служби.
43. Наскільки, на вашу думку, є запровадження нових технологій підвищення професіоналізму управлінських кадрів впливають на ефективності їх праці ?
44. Соціальний захист різних категорій кадрових урядовців.
45. Основні проблеми у сфері державної служби та шляхи їх подолання
46. На виконання яких завдань спрямована діяльність державних службовців
47. У чому полягає поняття кар'єри державного службовця ?
48. Обов'язки, повноваження та відповідальність державних службовців.
49. Які підходи до кадрового забезпечення склалися у вітчизняних моделях державної служби ?
50. Яким чином здійснюється оцінювання результатів службової діяльності державного службовця ?

6. Методи навчання

Під час викладання курсу передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингова системи навчання.

На лекціях зосереджується увага здобувачів вищої освіти на вивченні окремих теоретичних положень та проблемних питань організації діяльності органів публічної влади, розглядаються можливі варіанти її удосконалення, з наведенням конкретних прикладів з вітчизняної та зарубіжної практики. Надаються практичні рекомендації щодо організаційної діяльності в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та громадських об'єднаннях. Лекційний матеріал подається у формі тестових слайдів, схем, таблиць, графіків, відеофайлів, онлайн-курсів, тренінгів.

Формування вмінь здобувачів вищої освіти за визначеними темами практичних занять відбувається у формі: колективної роботи над ситуаційним завданням; презентації результатів індивідуальної та групової роботи, дискусії, дебатів, круглого столу; публічного виступу; виконання тестових завдань під час проміжної атестації.

Самостійна полягає у самостійному опрацюванні здобувачами вищої освіти визначених тем у програмі, нормативно-правової бази, навчально-методичної, наукової літератури та інших джерел інформації дисципліни та передбачає надання відповідей на запитання для самоконтролю. Під час самостійної роботи здобувач вищої освіти працює

над вивченням організації діяльності органів публічної влади, здійснює підготовку публічного виступу та презентаційних матеріалів.

7. Форми контролю

1. Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти заочної форми навчання з дисципліни «Організація діяльності публічної влади» проводиться у формах:

- 1) усне опитування на практичних заняттях;
- 2) виконання поточних контрольних робіт;
- 3) захист індивідуального завдання;
- 4) бліц-опитування.

2. Контроль засвоєння матеріалу за тестовими технологіями.

3. Підсумковий семестровий контроль у формі письмового екзамену

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навичок за шкалою університету здійснюється на основі системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня магістр, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення їх рейтингу, запровадження здорової конкуренції між ними у навчанні та розвитку творчих здібностей.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається згідно Положення про екзамен та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого Вченою радою НУБіП України 27.12.2019 року, протокол № 5. Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи КНР (не більше 70 балів) за формулою:

$$\text{КНР} = \frac{0,7 \cdot (\text{Я}^{(1)\text{ЗМ}} \cdot \text{К}^{(1)\text{ЗМ}} + \dots + \text{К}^{(n)\text{ЗМ}} \cdot \text{К}^{(n)\text{ЗМ}})}{\text{КДИС}}, \quad (1)$$

Де $\text{Я}^{(1)\text{ЗМ}}, \dots, \text{Я}^{(n)\text{ЗМ}}$ - рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n - кількість змістових модулів;

$\text{К}^{(1)\text{ЗМ}}, \dots, \text{К}^{(n)\text{ЗМ}}$ - кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$\text{КДИС} = \text{К}^{(1)\text{ЗМ}} + \dots + \text{К}^{(n)\text{ЗМ}}$ - кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Максимальний рейтинг слухача з навчальної роботи за двома змістовими модулями з дисципліни "Організація діяльності публічної влади" може складати:

$$\text{КНР} = \frac{0,7 \cdot (100 \cdot 3 + 100 \cdot 2)}{5} = 70 \text{ балів} \quad (2)$$

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни Я ДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи ЯНР (до 70 балів): $Я ДИС = Я НР + Я АТ$.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з таблиці 1.

Таблиця 1

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Оцінка "Відмінно" виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка "Добре" виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка "Задовільно" виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка "Незадовільно" виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Таблиця 2

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни
«Організація діяльності органів публічної влади»

	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		
	T1	T2	T3	ПМК	T4	T5	ПМК
Практичні заняття:							
– колективна робота над ситуаційними завданнями;		15	30				
– презентація тематичного завдання;					40	10	
– публічний виступ.							
Самостійна робота:							
– самостійне опрацювання тем;	5	5	5	5	5	5	
– розроблення презентаційних матеріалів;							
– підготовка публічного виступу та презентаційних матеріалів.							
Кількість балів за видами робіт і ПМК	5	20	35	40	45	15	40
Кількість балів за змістовий модуль	100				100		
R _{НР} (навчальна робота)					70		
R _{АТ} (семестровий екзамен)					30		
R _{ДИС} (загальний рейтинг)					100		

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс включає робочу програму, курс лекцій, презентаційні матеріали, завдання для виконання практичних робіт, питання для самопідготовки, комплект тестових завдань для проведення поточного модульного контролю, комплект екзаменаційних білетів.

10. Рекомендована література

Основна навчальна література

1. Довідник типових професійно-кваліфікаційних характеристик посад державних службовців [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://kds.org.ua/blog/dovidnik-tipovih-profesijno-kvalifikatsijnih-harakteristik-posad-derzhavnih-sluzhbovtsiv>
2. Організація надання публічних послуг на місцевому рівні : навч. посіб. / автор. колектив кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом ; за заг. ред. О.І. Васильєвої, О.С. Ігнатенка. – К. : НАДУ, 2014. – 444 с.
3. Кірмач А. В. Проходження державної служби: європейський досвід правового регулювання: [монографія]/ А. В. Кірмач; відп. ред. В. Б. Авер'янов. – Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – С. 33–44.
4. Клімова С. М. Організація запобігання та протидії корупції в Україні: навч. посіб. / С. М. Клімова, Т. В. Ковальова. – Харків: Магістр, 2012. – С. 126–134, 141–154.
5. Надання адміністративних послуг [Текст] : навч.-метод. посіб. для системи підвищ. кваліфікації держ. службовців та посад. осіб місц. самоврядування / Проект розроблення та впровадж. публ. політики (PRISM) ; уклад. А. В. Ліпенцев. - [К. : К.І.С.], 2013. - 184 с.
6. Публічна служба: системна парадигма: кол. моногр. / К.О.Ващенко, С.М.Серйогін, Є.І.Бородін, Н.А.Липовська, Н.Г.Сорокіна [та ін.]; за заг. ред. С.М. Серйогіна, Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. – 256 с.
7. Прокопенко Л.Л., Шабатіна І.А. Публічна служба в країна ЄС– Режим доступу: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2009-01/ProkopenkoStat.pdf>
8. боленський О.Ю. Державна служба / О.Ю. Оболенський [навч. посіб.] – К. : КНЕУ, 2003. – 344 с.

Нормативно-правова література:

9. Конституція України. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
10. Європейська хартія місцевого самоврядування: *Офіційний переклад*. м. Страсбург, 15 жовтня 1985 року. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036//
11. Загальні правила поведінки державного службовця : зареєстровано у Міністерстві юстиції України 7 листопада 2000 року № 783/5004 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Про адміністративні послуги: закон України від 6 вересня 2012 року № 5203-VI. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>.

13. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: закон України від 5 жовтня 2000 року № 2017-III. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
14. Про державну службу: закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
15. Про запобігання корупції: закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056. – [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
16. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1699-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 46, ст.2047. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
17. Про затвердження Положення про Національне агентство України з питань державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 500. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-2014-п>
18. Про місцеве самоврядування в Україні: закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170. -[Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
19. Про службу в органах місцевого самоврядування: закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
20. Про соціальні послуги: закон України від 19 червня 2003 року № 966-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.
21. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки: Указ Президента України від 01.02.2012 р. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>.

Додаткова:

1. Анікеєва С. Є. Використання досвіду європейських країн в організації місцевого самоврядування / С. Є. Анікеєва // Публічне управління XXI ст. – Харків: Магістр, 2013. – С. 112, 113.
2. Атаманчук Г.В. Сущность государственной службы : история, теория, закон, практика / Г. В. Атаманчук: [монографія] . – М. : Изд-во РАГС, 2004. – 118 с.
3. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади / Ю.П. Битяк : [монографія] . – Харків : “Право”, 2005. – 304 с.
4. Біла Л.Р. Теоретичні положення атестації державних службовців в Україні / Л.Р. Біла // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. : Вип. 26. / Редкол.: С.В. Ківалов (голов. ред.) та ін.; [Відп. за вип. Ю.М. Оборотов]. – Одеса: Юрид. л-ра, 2005. – С. 28-39.
5. Державна кадрова політика і система роботи з кадрами державної служби // Вісник державної служби України. - 2001. - № 1, 4.
6. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін.];

- Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія».– 2012. – 128 с.
7. Жовнірчик Я.Ф. Напрями удосконалення проходження служби в органах місцевого самоврядування / Я.Ф. Жовнірчик // Державне управління та місцеве самоврядування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення: – I Міжнар. наук.–практ. конф., 11-12 квітня 2013 р.: – К. Видавничо–поліграфічний центр Нац.унів ВГП (м. Рівне), 2013 .– С. 142–145.
 8. Жовнірчик Я.Ф. Сутність формування кар’єри державного службовця в організації його діяльності / Я.Ф. Жовнірчик // Наук. вісник Академії муніципал. управління: Серія “Управління”. Вип. 3 (2013). – Держ. упр. та місц. самовр. – Заг. ред. В.П.Присяжнюка, В.Д.Бакуменка. К.:–ВПЦ АМУ, 2013. – С. 50 – 59.
 9. Кірмач А. В. Конкурсна процедура прийняття на державну службу: європейський досвід правового регулювання / А. В. Кірмач // Часопис Київ. ун-ту права. – 2010. – № 1. – С. 135–140
 10. Коцюба В.В. Реформування державної служби України в умовах адаптації до євроінтеграції // http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2011_17/Kocuba.pdf
 11. Малиновський В. Я. Державна служба: теорія і практика / В. Я.Малиновський [навч. посіб.]. – К. : Атіка, 2003.– 160 с.
 12. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 23.07.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_788
 13. Мотренко Т. Сучасний досвід організації державної служби в зарубіжних країнах / Т. Мотренко // Вісн. держ. служби України. – 2007. – № 2. – С. 24–37.
 14. Надання адміністративних послуг [Текст] : навч.-метод. посіб. для системи підвищ. кваліфікації держ. службовців та посад. осіб місц. самоврядування / Проект розроблення та впровадж. публ. політики (PRISM) ; уклад. А. В. Ліпенцев. - [К. : К.І.С.], 2013. - 184 с.
 15. Організація надання публічних послуг на місцевому рівні : навч. посіб. / автор. колектив кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом ; за заг. ред. О.І. Васильєвої, О.С. Ігнатенка. – К. : НАДУ, 2014. – 444 с.
 16. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / А. В. Кірмач, В. П. Тимощук, М. В. Фігель та ін.; за заг. ред. В. П. Тимощука, А. М. Школика. – Київ: Конус-Ю, 2007. – С. 38–41, 43–52, 70–83.
 17. Старцев О. Посадова особа – державний службовець як суб’єкт юридичної відповідальності / О. Старцев // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – № 4. – С. 73-76.
 18. Токар-Остапенко О. В. Урегулювання конфлікту інтересів на державній службі: можливості застосування європейського досвіду в Україні / О. В. Токар-Остапенко. – Київ: НІСД, 2013. – 48 с.

Інформаційні ресурси

1. Вісник державного службовця України «Командор» [<http://www.academy.gov.ua/?lang=ukr&tip=dop&tipn=Page&page=85>].
2. Вісник НАДУ [http://visnyk.academy.gov.ua/?page_id=378].
3. Вісник ХарПІДУ <<Державнебудівництво>> [<http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/index.html>].
4. Електронне наукове фахове видання ОРІДУ НАДУ "Теоретичні та прикладні питання державотворення" [<http://www.oridu.odessa.ua/?fil=9/4>].
5. Електронний науковий фаховий журнал НАДУ "Державне управління: теорія і практика" [<http://www.academy.gov.ua/?lang=ukr&tip=dop&tipn=Page&page=88>].
6. Електронний збірник наукових праць "Публічне адміністрування: теорія та практика" [<http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/index.html>].
7. Журнал Національного агентства України з питань державної служби "Вісник державної служби України" [<http://www.center.gov.ua/component/k2/item/768>].
8. Збірник наукових праць ОРІДУ НАДУ "Актуальні проблеми державного управління" [<http://www.oridu.odessa.ua/?fil=9/4>].
9. Науковий журнал "Аспекти публічного управління" [<http://aspect.dp.ua/ukr/ar.iv/>].

Сайти органів влади та управління, наукових установ, бібліотек

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [www.zakon.rada.gov.ua]
2. Офіційний сайт Департаменту науково-технічного розвитку МОН України [<http://mon.gov.ua/about/departamenti/departament-naukovo-texnichnogo-rozvitku.html>]
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [<http://www.ukrstat.gov.ua>]
4. Офіційний сайт Державної наукової установи "Книжкова палата України імені Івана Федорова" [http://www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm]
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [www.kmu.gov.ua]
6. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України [<http://mon.gov.ua/>]
7. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [<http://www.ml.gov.ua/labour/control/uk/index>].
8. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби [<https://nads.gov.ua>].
9. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича [<http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>].
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського [<http://www.nbu.gov.ua>].
11. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого [<http://www.nlu.org.ua>].
12. Офіційний сайт наукової бібліотеки ЛНУ ім. І. Франка [<http://library.franko.lviv.ua/bibl/>].